

חסדו. כִּמְה טוֹבוֹת עֲשֵׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עִם בְּנֵי הָאָדָם, וְכִמְה נִסִּים מְרַחֵשׁ לָהֶם בְּכָל יוֹם, וְלֹא יוֹדֵעַ, רַק הוּא בְּלִבְדּוֹ. אָדָם קָם בַּבֶּקֶר וְנִחַשׁ בֶּאֱלֹהֵי, וְהָאָדָם שָׁם רָגְלוֹ עַל רֵאשׁוֹ וְהוֹרְגוֹ, וְלֹא יָדַע בְּזֶה הָאִישׁ, פָּרַט לַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ הוּא בְּלִבְדּוֹ - הָיָה לַעֲשֵׂה נִפְלְאוֹת גְּדוֹלוֹת לְבִדּוֹ. אָדָם הוֹלֵךְ בַּדֶּרֶךְ וְלִסְטִים מְחַפִּים לְהַרְגוֹ, בֶּאֱחָר וְנִתֵּן כֶּפֶר תַּחֲתָיו וְהוּא נֶצֶל, לֹא יָדַע הַטּוֹב שֶׁעָשָׂה לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְהִנֵּס שֶׁהִרְחִישׁ לוֹ, רַק הוּא בְּלִבְדּוֹ - הָיָה לַעֲשֵׂה נִפְלְאוֹת גְּדוֹלוֹת לְבִדּוֹ. לְבִדּוֹ עָשָׂה וְיוֹדֵעַ, וְאַחֵר לֹא יוֹדֵעַ.

אָמַר לַחֲבָרִים, חֲבָרִים, מֶה שִׁשְׁאַלְתִּי לְעַרְבִים הָאֵלֶּה שֶׁנִּמְצְאוּ תְּמִיד בַּשְּׂדוֹת אִם קוֹל הַחֲבָרִים שֶׁהֵם מִשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה שְׁמֵעוּ, שֶׁהָרִי רַבִּי שְׁמֵעוֹן וְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּנוֹ וְשָׂאֵר הַחֲבָרִים הִלְכוּ לְפָנָיו וְלֹא יָדָעוּ מֵאִתּוֹ, וְשִׁשְׁאַלְתִּי לְעַרְבִים הִלְלוּ עֲלֵיהֶם, שִׁדְעַתִּי שֶׁקוּלוֹ שֶׁל רַבִּי שְׁמֵעוֹן יִרְגִּיז שְׂדוֹת וְהָרִים, וְהֵם גָּלוּ לִי מֶה שֶׁלֹּא יָדַעְתִּי.

עַד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים, אוֹתָם עַרְבִים חִזְרוּ אֵלָיו. אָמְרוּ לוֹ, זָקֵן זָקֵן, אִתָּה שִׁשְׁאַלְתָּנוּ מִימֵי הָעוֹלָם, וְלֹא שִׁשְׁאַלְתָּ עַל יוֹם זֶה, שֶׁרָאִינוּ תְּמִיּהָה עַל תְּמִיּהָה. רָאִינוּ חֲמִשָּׁה בְּנֵי אָדָם יוֹשְׁבִים, וְזָקֵן אֶחָד יָחַד אִתָּם, וְרָאִינוּ עוֹפוֹת מִתְּכַנְסִים וּפּוֹרְשִׁים כְּנָפִים עַל רֵאשֵׁיהֶם, אֵלֶּי הוֹלְכִים וְאֵלֶּי שָׁבִים, וְהֵצֵל לֹא עָבַר מֵעַל רֵאשֵׁיהֶם, וְאוֹתוֹ זָקֵן הָרִים קוֹלוֹ עֲלֵיהֶם, וְהֵם שׁוֹמְעִים.

אָמַר, עַל זֶה שִׁשְׁאַלְתִּי עַרְבִים עַרְבִים, תִּלְכוּ, וְדַרְךְ זוֹ תִּהְיֶה תְּקִינָה לְפָנֶיכֶם בְּכָל מֶה שֶׁתִּרְצוּ. שְׁנֵי דְבָרִים אֲמַרְתֶּם לִי שֶׁשִּׁמַּחְתִּי בָהֶם. הִלְכוּ. אָמְרוּ לוֹ הַחֲבָרִים,

טִיבוֹ עֶבֶד קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא עִם בְּנֵי נָשָׂא, וְכִמְה נִסִּין אֲרַחֵשׁ לוֹן בְּכָל יוֹמָא, וְלֹא יָדַע אֲלֵא אִיהוּ בְּלַחֲדוּי. בַּר נָשׁ קָם בְּצַפְרָא, וְחִוָּיָא אֲתִי לְקַטְלָא לִיה, וּבַר נָשׁ שְׁוִי רַגְלִיהָ עַל רִישִׁיהָ, וְקָטִיל לִיה, וְלֹא יָדַע בִּיה בַּר קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּלַחֲדוּי, הָיָה לַעֲשֵׂה נִפְלְאוֹת גְּדוֹלוֹת לְבִדּוֹ. בַּר נָשׁ אָזִיל בְּאַרְחָא, וְלִסְטִין מְחַפֵּאן לִיה לְמַקְטְלִיהָ, אֲתָא אַחְרָא וְאֲתִיבָה בּוֹפְרָא תְּחוֹתֶיהָ, וְהוּא אֶשְׁתַּזִּיב. לֹא יָדַע טִיבוֹ דְעֶבֶד לִיה קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְנִסָּא דְאַרְחֵישׁ לִיה, בַּר אִיהוּ בְּלַחֲדוּי, הָיָה לַעֲשֵׂה נִפְלְאוֹת גְּדוֹלוֹת לְבִדּוֹ. לְבִדּוֹ עֶבֶד וְיָדַע וְאַחְרָא לֹא יָדַע.

אָמַר לַחֲבָרִיָּא, חֲבָרִיָּא (דף ר"א ע"א) מֶה דְשִׁאֲלִנָּא לְהִנֵּי עַרְבָאִי, דְמִשְׁתַּפְּחִי תְדִיר בְּחַקְלִי, אִי קָלָא דְחֲבָרִיָּא, דְאִינוֹן מִשְׁתַּדְּלִי בְּאוּרִיָּתָא שְׁמֵעוּ. דְהָא רַבִּי שְׁמֵעוֹן וְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיה, וְשָׂאֵר חֲבָרִיָּא, אֲזַלִּין לְקַמָּן, וְלֹא יָדָעִין מִנָּן, וְשִׁאֲלִנָּא לְהִנֵּי עַרְבָאִי עֲלֵייהוּ. דְיָדָעְנָא דְקָלִיהָ דְרַבִּי שְׁמֵעוֹן יִרְגִּיז חַקְלִין וְטוֹרִין, וְאִינוֹן גָּלוּ לִי מֶה דְלֹא יָדָעְנָא. עַד דְהוּוּ אֲזַלִּין, אִינוֹן עַרְבָאִי אֶהְדְּרוּ לְגַבִּיהָ. אָמְרוּ לִיה, סָבָא סָבָא אֲנָתָּ שִׁאֲלִתָּא לָן מִן יוֹמִין דְעַלְמָא, וְלֹא שִׁאֲלִתָּא עַל יוֹמָא דָּא, דְחֲמִינָא תּוּוּהָא עַל תּוּוּהָא, חֲמִינָא חֲמִשָּׁא בְּנֵי נָשָׂא יִתְבִּין, וְחַד סָבָא בְּהַדִּיָּהוּ, וְחֲמִינָא עוֹפִי מִתְּכַנְפִּי וְקָא פְּרִשִׁין גְּדַפִּין עַל רִישֵׁיהוּ, אֲלִין אֲזַלִּין, וְאֲלִין תְּבִין, וְטוּלָא לֹא אֲתַעְבֵּר מֵעַל רִישֵׁיהוּ. וְהוּוּ סָבָא אָרִים קָלִיהָ עֲלֵייהוּ, וְאִינוֹן שְׁמֵעִין.

אָמַר עַל דָּא שִׁאֲלִנָּא. עַרְבָאִי עַרְבָאִי תְּהִכּוֹן, וְאַרְחָא דָּא תִּהְיֶה מִתְּקַנָּא קְמִיָּכוּ, בְּכָל מֶה דְתַבְעוֹן. תְּרִין מַלִּין אֲמַרְתוּן לִי, דְחֲדִינָא